

**DR. DANICA BOŽIĆ BUŽANČIĆ**  
**(1922. - 2002.)**

Smrću dr. Danice Božić Bužančić historiografija Dalmacije ostala je bez jednog vrsnog povjesničara 18. stoljeća ranog novovjekovlja.

Rođena je u Splitu prvog studenog 1922. godine, te je tu završila osnovno i srednje školovanje. Na Filozofskom fakultetu u Zagrebu diplomirala je arheologiju i povijest. Od 1957. je radila u Povijesnom arhivu u Splitu, te je tu provela čitav svoj radni vijek sve do umirovljenja 1982. godine u koje je otišla kao arhivska savjetnica. Doktorirala je na Filozofskom fakultetu u Zadru 1977. godine, a 1981. je izabrana i u zvanje znanstvenog savjetnika od Matične komisije Hrvatske za izbor u znanstvenonastavna zvanja.

Kao voditelj Odjela za sređivanje i obradu starijeg arhivskog gradiva bila je vrstan poznavalac građe u Povijesnom arhivu u Splitu, te je na tom polju ostavila značajnog traga izrađujući i objavljujući inventare i druga arhivska pomagala, te arhivske priloge koji su važan prilog ne samo arhivskoj struci već i znatno pomagalo povjesničarima koji se bave starim i ranim novim vijekom.

Opus dr. Danice Božić Bužančić može se iščitati u bibliografiji koju je objavio Arsen Duplančić iz splitskog Arheološkog muzeja u 12. svesku "Građe i priloga za povijest Dalmacije" (Split, 1996.), koji je istovremeno i Zbornik posvećen Danici Božić Bužančić povodom 70-e godišnjice njenog života. Iz te bibliografije se vidi da je počela objavljivati 1958., a objavljivala je sve do 2002. godine.

Pored arhivskih tekstova ona je imala izvanrednu ljubav za rodni joj Split, te je za povijest Splita od šesnaestog do osamnaestog stoljeća objavila niz zanimljivih priloga koji spadaju u povijest svakodnevnice i koji doprinose poznavanju života stanovništva Splita, a to potvrđuje i njena objavljena disertacija "Društveni i privatni život u Splitu od konca XVII. st. do pada Mletačke Republike" čije je najvažnije dijelove objavila pod naslovom "Privatni i društveni život Splita u osamnaestom stoljeću" u izdanju zagrebačke Školske knjige 1982. godine, pišući i kasnije o sajmovima, obrtnicima, stanovništvu i zdravstvenom stanju Splita.

Vrlo brzo je uočila vrijednost fiziokratskog pokreta za Dalmaciju baveći se proučavanjem arhivske ostavštine obitelji Garagnin. Iz tog je interesa proizašlo i njeno glavno djelo "Južna Hrvatska u europskom fiziokratskom pokretu. Pokret za obnovu gospodarstva, gospodarske akademije, ogledni vrtovi i poljodjelske škole druge polovice XVIII. i početka XIX. stoljeća" (Split 1995. Izd. Književnog kruga, Povijesnog arhiva u Splitu i Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu), koje je zapravo sveobuhvatna sinteza i izvanredno vrijedna djelo koje je nastalo u sklopu znanstvenog projekta "Hrvatska 18. i 19. stoljeća protomodernizacija i hrvatski narodni preporod" Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Dr. Danica Božić Bužančić pokazuje da je fiziokratski pokret u južnoj Hrvatskoj imao dalekosežne i pozitivne posljedice po gospodarski i kulturni razvitak. Taj se je pokret zalagao za unapređivanje

poljoprivredne proizvodnje, ribarstva i ostalih privrednih grana te je zalaganjem članova akademija koje su niknule u Splitu, Kaštel Lukšiću i Zadru, te “domoljubnom društvu” u Dubrovniku došlo do razvoja ideja o napretku gospodarstva koje je vrlo dobro iskoristio providur Vincenzo Dandolo. Glavni protagonisti fiziokratskog pokreta su mnogo i pisali, i posjedovali su velike i dobro opremljene biblioteke. U nastavku obogaćivanja povijesnih spoznaja o ovom radu dr. Božić Bužančić je priredila i djelo “Ekonomskopolitička razmišljanja o Dalmaciji” Ivana Luke Garanjina (Split, Književni krug, 1995.). Svoja istraživanja o kugi u različitim vremenima i u različitim područjima nije dovršila iako je pomišljala na izdavanje sinteze o ovoj teškoj bolesti koja je jako utjecala na stanovništvo Dalmacije čijim analizama se D. Božić Bužančić savjesno bavila u duljem vremenskom razdoblju.

I na kraju možemo reći da je dr. Danica Božić Bužančić uložila silan istraživački trud i vrijeme u svoja istraživanja, te da je pri tome pokazala sposobnost sintetiziranja podataka pisanih uglavnom na talijanskom jeziku, koje je crpila u Povijesnom arhivu u Splitu, ali i u Venecijanskom arhivu i drugim talijanskim arhivima, te su Danicu Božić Bužančić talijanski povjesničari vrlo cijenili jer proučava međudnose ljudi s obiju jadranskih obala.

Izvanredno pronicljiva ona se je s lakoćom snalazila u izvornim dokumentima, knjigama i materijalima te je upravo ovo poznavanje doprinijelo razini njezinih povijesnih tekstova koje će teško netko uskoro nadmašiti, jer se iza njih krije dugogodišnji arhivski rad i veliko radno iskustvo. Hvala joj na savjetima i suradnji.

*Mira Kolar Dimitrijević*

H I S T O R I J S K I  
Z B O R N I K

GODINA LV  
ZAGREB 2002.

UDK 93/99  
ISSN 0351-2193  
Historijski zbornik, god. LV, str.1-296, Zagreb 2002.

Izdavač  
*Društvo za hrvatsku povjesnicu*

Redakcijski odbor  
*Slaven Bertoša*  
*Mirjana Gross*  
*Ivan Kampuš*  
*Franko Mirošević*  
*Ivica Prlender*  
*Tomislav Raukar*  
*Petar Strčić*  
*Josip Vrandečić*

Glavni i odgovorni urednik  
*Ivica Prlender*

Članci i rasprave iz časopisa Historijski zbornik su referirani u publikacijama:  
*ABC Clio*  
*Historical Abstracts*  
*America: History and Life*

Adresa uredništva  
*Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska*

Časopis izlazi jednom godišnje

Izdanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti Republike Hrvatske

Tisak:  
*Horetzky*